

7. august 2024

Til Kirkeministeren og Folketingets Kirkeudvalg

Folkekirkens forhold er på det seneste kommet til debat, hvor bl.a. en række politikere har vist sig parat til at se nærmere på strukturer, administration og ledelsesforhold, som kan trænge til forbedring.

Det er både en nødvendig og glædelig debat. Nødvendig, fordi der er mange forhold i det kirkelige, som kunne trænge til at blive eftersat og justeret, glædelig fordi meget tyder på en usædvanlig grad af politisk parathed til at få foretaget mere end blot mindre justeringer eller kortsigtede løsninger.

Baggrunden for vores henvendelse er, at to af os (Hildebrandt og Wold) i januar 2023 skrev en kronik i Kristeligt Dagblad, hvor vi prøvede at udpege nogle af de ledelsesmæssige udfordringer, der findes i Folkekirken. Efterfølgende blev der afholdt en høring i Marmorkirken om samme tema med deltagelse af bl.a. nogle kirkeordførere, formanden for Præsteforeningen og en række ansatte og repræsentanter for menighedsråd. Endelig har alle tre undertegnede afholdt nogle samtaler om temaerne, lige som vi senest har haft en dialog med biskop Henrik Stubbjær.

På baggrund af ovenstående vil vi gerne foreslå, at der oprettes muligheder for at eksperimentere med løsninger på en række af de områder, der trænger til forbedring. Det, vi navnlig tænker på, er:

Lettelse af den store administrations- og ledelsesopgave, der påhviler menighedsrådene. Her tænkes navnlig på opgaverne som formand, kasserer og kontaktperson. Her kunne man tænke i forbedrede muligheder for at inddrage rådgivning og midlertidig tilkobling af faglig ekspertise for at hjælpe med særlige opgaver. En hjælp, der kan tilkaldes, hvis rådet oplever en særlig vanskelig tid. Navnlig mindre råd er meget sårbare over for sygdom eller anden frafald af nøglepersoner.

Obligatoriske lederuddannelseskurser af personer med ledelsesansvar. Her tænker vi ikke blot på menighedsrådene, men også på ledelsen af præsterne (provster og bisper). Hvor vanskelige ledelsesopgaver skal løses af personer, der i nogle tilfælde ikke har ledelseserfaring, kan mange fejl formodentlig undgås, hvis der indføres uddannelsesmuligheder for de enkelte grupper.

Udvikling og udarbejdelse af et ledelsesgrundlag, der er fælles for alle niveauer i Folkekirken. Et værdibaseret ledelsesgrundlag, som vil kunne give den legitimitet og retning for ledelse og samarbejde, der er så efterspurgt i debatten.

For at give de bedste muligheder for at udvikle ideer og mere og måske især mindre traditionelle løsninger på de steder, hvor vi har erfaring for, at menighedsråd og alle ansatte i kirken – fra graver til biskop, for nu at tage det hele med – løber ind i vanskeligheder, kunne det være velgørende, om man gav mulighed for etablering af 'friprovstier' og evt. 'fristifter', hvor nye former for ledelse og organisering kunne afprøves. Vi forestiller os, at hver enkelt stift kunne operere med et eller to 'friprovstier' og at man på landsplan evt. kunne tillade et eller to stifter at eksperimentere med modeller, der kunne vise sig gavnlige. Der skal selvfølgelig sættes tidsmæssige rammer for forsøgene, som kunne evalueres f.eks. i regi af Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter.

Vi vedlægger den omtalte kronik.

Med venlige hilsener på vegne af nedenstående

Steen Hildebrandt, prof. em.
Jesper Hartvig Thomsen, konsulent
Mikkel Wold, sognepræst Marmorkirken

